

A vonulás északról déli irányban történt. A vonulás nem hasonlított a költöző madarak költözéséhez, vagy hogy még közelebről vegyem a példát a cserebogarak rajzásához, hanem a lepkék egymásután röptültek épen úgy, mintha valaki valahonnan egyenkint kieresztette volna.

A lepkék körülbelül mily mennyiségben vonultak, azt a következőképp állapítottam meg. Kímértem magamnak egy 12 méter hosszú vonalat, melyet a vasúti töltés képviselt és megfigyeltem, hogy egy másodperc alatt hány lepke röptül rajta keresztül: az átlagos szám minden másodpercre *két* lepke. A vonuló lepkék 5 méternyi sebességgel röptültek (5 méter másodpercenként). Sajátos volt még a lepke testének állása a vonulás irányára. A vonulás iránya ugyanis csaknem derékszögben szelte a nyugati szél irányát. A lepke teste a szél irányában állott, vagyis feje keletnek tekintett; ennél fogva, északról délnek vonulván, folyvást oldalt szállt. Midőn az est leszálloit, az elmaradt lepkék a fák leveleinek alsó részén húzták meg magukat. Másnap már alig lehetett lepkét látni. Feltűnő még az a körülmény is, hogy a lepke hernyója a határban nem fordult elő oly mennyiségben, hogy az embernek feltűnt volna.

Herbst Árpád.

XVIII.

1903. évi július 22-én Pozsonyban a ligetben jártamban észrevettem, hogy a *Pyraucis cardui* meglehetősen nagy esopotokban röpködött, különösen nagy rajokban a letarolt erdő helyén, a hol sok a különféle virág.

Július 26-án pedig, kis utazásról visszatérőben Bakony-Szent-László állomáson és azon kívül, a réteken, igen nagy csapatokban röptül a pillangó, akár csak 1897-ben Pujon, Hunyad-megyében. Hogyha Budapesten átvonultak, azt hiszem, a Bakony felé tartottak, ámbar nincsen kizárva, hogy a Duna völgyén haladtak északnyugati irányban.

Bordan István.

XIX.

Kérdésére értesítem, hogy a bogáncspille vándorlását nem láttam. Július elején Arad- és Hunyadmegye határvidékén gyűjtöttem és ott valahol az úton láttam szokatlan mennyiségű bogáncslepkét. Ugyancsak augusztus végén, a mikor kocsin tettem nagy körutat Verseczről Szredistyén, N.-Zsámon át Szurdokra, szintén sok bogáncspillét észleltem, de azok csak virágról-virágra szállva töltötték idejüket. Ismétlem, számuk feltűnt, de vándorlást nem észleltem, nem vonultak semerre.

Wágner János.